

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Aspen R

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

Kauppanimi	Aspen R
Käyttöalue	Polttoaine, bensini-moottori.
Toimittaja	Lantmännen Aspen Petroleum AB Iberovägen 2 SE-430 63 Hindås Sweden Puh: 0046(0)301-23 00 00 Fax: 0046(0)301-23 00 99 info@aspen.se www.aspen.se
Yhteyshenkilö	Claes Alin
Puhelinno., hätätilanteessa	112 / Myrkytystietokeskus, Tukholmankatu 17, PL 790, 00029 HUS (Helsinki) puh. (09) 471 977 (suora) tai (09) 4711 (vaihde) Email: http://www.hus.fi/default.asp

2. VAARAN YKSILÖINTI

Herkästi syttyvää.
Ärsyttää ihoa.
Terveydelle haitallista hengitettynä.
Pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle.
Mahdollinen vaara sikiövaurioista.
Haitallista; voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
Myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesistöissä.

Lisätietoja luvussa 11.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Nimi	ETY-nro	CAS-nro	Pitoisuus	Symboli	Luokituksesta
Teollisuusbensiini (maaöljy), laajan tislauksen alkyalaatti	265-066-7	64741-64-6	10-30 %	Xn ,F	R-11, R-38, R-65, R-67, R-53
teollisuusbensiini (maaöljy), isomerisointi	265-073-5	64741-70-4	10-30 %	Xn ,F ,N	R-12, R-38, R-65, R-67, R-51/53
Metyyli-tert-butyylietteri	216-653-1	1634-04-4	5-15 %	Xi ,F	R-11, R-38
Bentseeni	200-753-7	71-43-2	<0,1 %	T ,F	R-45, R-65, R-46, R-36/38, R-11, R-48/23/24/25
Toluenei	203-625-9	108-88-3	20-35 %	Xn ,F	R-11, R-63, R-48/20, R-67, R-38, R-65
Teollisuusbensiini (maaöljy), kevyt katalyyttisesti krakattu	295-441-0	92045-59-5	10-20 %	Xn ,F+ ,N	R-12, R-38, R-45, R-46, R-51/53, R-63, R-65

R-lauseitten selitykset, ks. kappale 16

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

Yleistä	Siirrä loukkaantunut pois altistuksen aiheuttajan läheisyydestä. Tavallinen ensiapu, lepo, lämpö ja raitis ilma. Jos oireita esiintyy, ota yhteys lääkäriin.
Hengitys	Tavallinen ensiapu, lepo, lämpö ja raikas ilma. Pyydä erityisohjeita lääkäriltä.
Nieleminen	Ei saa oksennuttaa jos vahingoittunut on niellyt petrolipohjaista tuotetta. Henkeenvetämisen ja kemiallisen keuhkokuumeen vaara. Älä anna mitään juotavaa tajuttomalle. Jos oksentaminen tapahtuu, pidä päätä matalalla niin, että vatsansisältö ei pääse alas keuhkoihin.
Iho	Huuhtelee heti iho saippualla ja vedellä. Riisu läpikastuneet vaatteet ja jatka huuhtelua. Ota yhteys lääkäriin, jos ärsytys jatkuu.
Roiskeet silmiin	Huuhtelee HETI silmiä runsaalla vedellä. Pidä silmäluomet avattuina. Poista mahd. piilolasit silmistä ennen huuhtelua. Ota yhteys lääkäriin, jos ärsytys jatkuu.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

Sammutusaineet	Hiilidioksidi, jauhe tai vaahto Älä koskaan käytä vettä.
Erityiset suojaimet tulipaloa varten	Siirrä säiliö palopaikalta, jos tämä voi tapahtua vaaratta. Jäähdytä tulelle alltiina olevia säiliötä vedellä, kunnes tuli on sammunut Vältä suuntaamista voimakasta vesisuihkua suoraan paloa kohti. Vaarana on tulen leviäminen.
Erityiset vaarat	Höyryt voivat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa.
Hajoamistuotteet	Palaessa tai kovassa kuumuudessa muodostuu: Hiilidioksidi (CO ₂), Hiilimonoksidi (CO),

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä	Suurempien päästöjen tapauksessa (> 50 litraa) otetaan yhteys paikalliseen pelastuslaitokseen.
Puhdistusohjeet	Sulje syttymislähteet. Vältä kipinöitä, savua, liekkejä ja kuumuutta. Tuuleta. Imeytä vermikuliitiin, kuivaan hiekkain tai turpeeseen ja laita säiliöön. Kerää ja käytä uudelleen tai säilytä tiiviissä säiliöissä hyväksytyssä paikassa. Ota yhteys ympäristö- ja terveysturvaviranomaisiin ohjeiden saamiseksi.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

Käsittely	Pidä säiliö tiiviisti suljettuna. Järjestä hyvä ilmanvaihto. Varastosäiliöiden ja muiden varastoastioiden tulee olla maadoitettuja. Kaikki syttymislähteet poistettava. Vältä yli 50 cm valumiskorkeutta nesteiden osalta.
Varastointi	Säilytetään viileässä, kuivassa paikassa ja tiiviissä säiliössä. Suojeltava valolta, myös suoralta auringonvalolta. Säiliö ja kuljetuskalusto tulee maadoittaa kipinöinnin ja staattisen sähkön torjumiseksi. Tulenarka/palava aine: Pidettävä erillään hapettavista aineista, kuumuudesta ja avotulesta Säilytetään alle 50°C lämpötilassa.
Varastointi	Varastointi tulenarkana nesteenä

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖN SUOJAIMET

Aineosan nimi	CAS nro.	Viitteet	HTP (8 h.)	HTP (15 min.)	Päiväys
Bentseeni	71-43-2	HTP.	3 ppm, H		
Tolueneeni	108-88-3	HTP.	190 mg/m ³ ,H	mg/m ³ ,H	

Aineosa	HTP= Haitalliseksi tunnetuista pitoisuuksista. HTP-arvo (8h): Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet-arvo (8h), HTP-arvo (15 min) Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet-arvo (15 min), HTP-arvo (kattoarvo)= Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet arvo (kattoarvo) BRA= Biologiset raj-rvot, iho= ihon läpi imeytymisen.
Henkilökohtaiset suojaimet	
Tekniset ohjeet altistumisen torjumiseksi	Järjestä koneellinen ilmanvaihto pitämään pitoisuudet alle työhygienisten enimmäispitoisuusarvojen.
Ilmastointi	Kaikki käsittely pitää tapahtua hyvin tuuletetussa tilassa.
Hengityksensuojaus	Jos ilmanvaihto on riittämätön, sopiva hengityssuojain on järjestettävä käyttöön. Kaasusuodatin A (orgaaniset aineet, ruskea)
Käsiensuojaus	Jos on suorakosketuksen tai roiskeiden vaara, suojakäsineitä käytettävä. Käytettävä 4-8 tunnin altistukseen suojakäsineitä: nitrilikumi polyvinyylikloridi (PVC) Yli 8 tunnin suojautuminen vaatii erityistä varovaisuutta.
Silmiensuojaus	Käytä kemikaaleille hyväksytyjä silmäsuojaimia, jos silmien altistuksen vaara on ilmeinen.
Ihonsuojaus	Käytä sopivaa suojavaatetusta, jos on mahdollinen ihokosketuksen vaara.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

Olomuoto	Neste. Herkästi haihtuva.		
Väri	Kirkas		
Haju	Ominainen		
Liukoisuus	Helppoliukoinen: orgaanisiin liuottimiin (useimpiin) Liukenee huonosti veteen Heikosti liukeneva:		
Kiehumispiste (°C, alue)	40 - 190	Paine	
Suhteellinen tiheys (g/cm³)	0,725 - 0,780	Lämpötila (°C)	
Suhteellinen höyryntiheys	> 1		
Höyrynpaine	50 65 kPa	Lämpötila (°C)	38
Suhteellinen haihtumisnopeus	> 1000 BuAc=100	Viite	
Viskositeetti (alue)	< 1 mm ² /s	Lämpötila (°C)	40
Leimahduspiste (°C)	< 0	Menetelmä	
Itsesyttymislämpötila (°C)	> 300		
Räjähdyksrajat (%)	0,6 - 8,0 vol-%		

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

Stabilisuus	Kemiallisesti vakaa mutta helposti syttyvä. Vältä: Kuumia kipinöitä, liekkejä.
Vältettävät olosuhteet	Varo kosketusta vahvojen hapettimien kanssa.
Vaarallinen polymeroituminen	Ei polymeroidu
Vältettävät materiaalit	Ei-reaktiivisia ryhmiä
Haitalliset hajoamistuotteet	Eityisiä haitallisia hajoamistuotteita ei ole ilmoitettu .

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Herkistyminen	Epätodennäköinen allergian aiheuttaja.
----------------------	--

Perimää vaurioittavat ominaisuudet	Ei periytyviä tai mutageenisia vaikutuksia.
Syöpävaarallisuus	Ei ole mitään todisteita, että aineella olisi syöpää aiheuttavia ominaisuuksia.
Lisääntymisvaarallisuus	Vaarallista sikiölle.
Hengitys	Terveydelle haitallista hengitettynä. Höyryt voivat vaikuttaa keskushermostoon, ja aiheuttaa päänsärkyä, pahoinvointia, oksentelua ja huimausta.
Nieleminen	Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä. Keuhkotulehdus mahdollinen, jos liuotinaiseen oksennus pääsee keuhkoihin. Voi aiheuttaa vatsakipuja/oksentelua. Vahingot keskushermostossa (CNS).
Iho	Aine ärsyttää ihoa. Voi imeytyä ihon kautta ja aiheuttaa samankaltaisia oireita kuin sisäänhengitettäessä.
Silmät	Silmien ärsytys
Altistumistiet	Nieleminen. iho ja/tai silmäkosketus Ihon absorptio. hengitys
Lääketieteelliset oireet	Höyryt voivat suurina pitoisuuksin ärsyttää hengitysteitä ja aiheuttaa päänsärkyä, väsymystä, pahoinvointia ja oksentelua. Voi aiheuttaa pahoinvointia nieltäessä Vahingot keskushermostossa (CNS) Nieleminen, erittäin suuri määrä: Vakava ärsytys keuhkoissa Keuhkopöhö, vaahtoavia ysköksiä
Tiedot lääkärille	Ei oksennuttamista ja mahalaukun huuhtelua hengitykselle aiheutuvan vaaran tähden. Henkeenvedettäessä kemiallisen keuhkokuumeen vaara. Tarkkaile onko oireita keuhkokuumeesta ja keuhkopöhostä.
AINEOSAT:	Bentseeni
Myrkyllinen annos, LD50	930 mg/kg (suun kautta rotalle)
Myrkyllinen annos, LD50 iho	>9400 mg/kg (ihon kautta kaniinille)
Myrkyllinen konsentraatio, LC50	18 mg/l/4h (hengitysteitse rotalle)
AINEOSAT:	Tolueneeni
Myrkyllinen annos, LD50	>2600 mg/kg (suun kautta rotalle)
Myrkyllinen annos, LD50 iho	12300 mg/kg (ihon kautta kaniinille)
Myrkyllinen konsentraatio, LC50	15 mg/l/4h (hengitysteitse rotalle)

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Ekotoksisuus	Ympäristölle vaarallista joutuessaan vesistöön. Ympäristölle vaarallista: Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesistöissä. Tuote sisältää ympäristölle haitalliseksi luokiteltuja ainesosia. Myrkyllisyysarvot koskevat kokonaisuuteen sisältyviä ainesosia, eivät itse tuotetta.
Liikkuvuus	Tuote on erittäin nopeasti haihtuva ja haihtuu nopeasti ilmaan. Vaikutus vesistöihin ja maaperään vähenee huomattavasti korkean haihtuvuuden ja alhaisen vesiliukoisuuden ansiosta. Tuote voi saastuttaa maaperää ja pohjavesiä.
Pysyvyys ja hajoavuus	Pääaineesosan oletetaan hajoavan erittäin helposti luonnossa, mutta tuote sisältää ympäristöön mahdollisesti pitkäaikaisesti vaikuttavia ainesosia. Ei helposti biologisesti hajoavaa, mutta fotokemiallisesti helposti hajoavaa luonnossa.

AINEOSAT:	Teollisuusbensiini (maaöljy), laajan tislausalueen alkylaatti
EC50, 48 h, Daphnia, (mg/l)	>1000 (Daphnia magna, OECD TG 202)
EC50, 72 h, Levä, (mg/l)	>100 (Raphidocoeles subcapitata, OECD 201)
AINEOSAT:	Metyyli-tert-butyyliieetteri
LC50, 96 h, Kala (mg/l)	110 (Pimephales promelas)
EC50, 48 h, Daphnia, (mg/l)	340 (Ceriodaphnia sp)
EC50, 72 h, Levä, (mg/l)	>800 (Scenedesmus subspicatus)
Biokasaantuvuus	BCF:1,5
Pysyvyys ja hajoavuus	1,8 % deg., 15d, Method: OECD 301D
AINEOSAT:	Bentseeni
LC50, 96 h, Kala (mg/l)	5,9 (Oncorhynchus mykiss)
EC50, 48 h, Daphnia, (mg/l)	10 (Daphnia magna)
EC50, 72 h, Levä, (mg/l)	29 (Senastrum capricornutum)
Biokasaantuvuus	BCF:135
Jakaantumiskerroin (log Pow)	2,15
Pysyvyys ja hajoavuus	100 % deg., 14 days, Method: OECD 301C BOD5/COD: 0,24
AINEOSAT:	Tolueeni
LC50, 96 h, Kala (mg/l)	6,4 (corhynchus kisutch)
EC50, 48 h, Daphnia, (mg/l)	11,5 (Daphnia magna)
EC50, 72 h, Levä, (mg/l)	12,5 (Senastrum capricornutum)
Biokasaantuvuus	BCF:10 - 90
Jakaantumiskerroin (log Pow)	2,75
Pysyvyys ja hajoavuus	60 % deg., 14 days, Method: OECD 301C BOD5/COD: 0 - 0,65 112 - 119 % deg., Method: MITI-test
AINEOSAT:	Teollisuusbensiini (maaöljy), kevyt katalyyttisesti krakattu
EC50, 72 h, Levä, (mg/l)	15 (Senastrum capricornutum)

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

Hävittäminen

Absorboi vermikuliittiin tai kuivaan hiekkaan tulevaa säilytystä varten. Kerätään merkittyyn pakkaukseen ja jätetään hävitettäväksi tai varastoitavaksi. Katso, että säiliöt ovat tyhjä ennen hävitystä (räjähdysvaara). Ota huomioon palovaarallisia nesteitä sisältäneiden pakkausten riskit. Tyhjiä astioita ei saa polttaa. Räjähdysvaara. Pakkausta ei saa puhkaista, leikata tai hitsata. Ilmaa pakkaus suuaukko alaspäin räjähdysvaaran vähentämiseksi.

Laskeminen viemäriin, veteen ja maaperään ankarasti kielletty.

Jäteluokka

Euroopan jäteluettelo:

13 07 02.

15 01 02.

15 01 04.

14. KULJETUSTIEDOT

Kuljetuskortti

Oikea tekninen nimi, kansainvälinen	PETROL
MAANTIEKULJETUS (ADR):	
YK-nro.	1203
ADR-Luokka	3
ADR-Luokka	LUOKKA 3 PALAVAT NESTEET
ADR Hazard labels	3
Luokittelukoodi	F1
ADR Pakkausryhmä	II
Vaara nro (ADR)	33 Herkästi palava neste (leimahduspiste alle 23°C)
RAUTATIEKULJETUS (RID):	
RID-Luokka	3
RID Hazard labels	3
RID Pakkausryhmä	II
MERIKULJETUS (IMDG):	
YK-nro.(Meri)	1203
IMDG-Luokka	3
IMDG Pakkausryhmä	II
EmS Nro.	F-E, S-E
Merellinen saastuttaja	Kyllä
LENTOKULJETUS (IATA-DGR / ICAO-TI):	
YK-nro. Lentokuljetus	1203
IATA/ICAO-Luokka	3
IATA/ICAO-Pakkausryhmä	II

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

Pakkausmerkintä määrästä

Sisältää

Teollisuusbensiini (maaöljy), laajan tislausalueen alkylaatti
teollisuusbensiini (maaöljy), isomerisointi
Metyyli-tert-butyyleetteri
Bentseeni
Tolueeni

R-lausekkeet

Teollisuusbensiini (maaöljy), kevyt katalyyttisesti krakattu

R-11 Helposti syttyvää.
R-20 Terveydelle haitallista hengitettynä.
R-38 Ärsyttää ihoa.
R-48 Pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle.
R-63 Voi olla vaarallista sikiölle.
R-65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
R-51/53 Myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

S-lausekkeet

S-2 Säilytettävä lasten ulottumattomissa.
S-16 Eristettävä sytytysläheteistä - Tupakointi kielletty.
S-23 Vältettävä kaasun/höyryn hengittämistä.
S-24 Varottava kemikaalin joutumista iholle.
S-36/37/39 Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, suojakäsineitä ja silmien- tai

kasvonsuojainta.

S-43 Sammutukseen käytettävä hiilihappoa tai jauhetta. Älä käytä vettä.

S-61 Unngå utslipp til miljøet. Se sikkerhetsdatablad for ytterligere informasjon.

S-62 Jos kemikaalia on nielty, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

EU-direktiivit

Direktiivien 67/548/ETY, 1999/45/EY, Asetuksen 2008/58/EY (30 ATP), 1907/2006/EY (REACH), 790/2009/EY. HTP-arvot 2009.

16. MUUT TIEDOT**Selitykset R-lausekkeisiin osassa 3**

R-11 Helposti syttyvää.

R-12 Erittäin helposti syttyvää.

R-36/38 Ärsyttää silmiä ja ihoa.

R-38 Ärsyttää ihoa.

R-45 Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa.

R-46 Saattaa aiheuttaa periytyviä perimävaurioita.

R-48/20 Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä.

R-48/23/24/25 Myrkyllistä: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä.

R-51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R-53 Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R-63 Voi olla vaarallista sikiölle.

R-65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R-67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

*** Tiedot tarkistettu edellisen Ktt:n-version laatimisen jälkeen****Tarkistuskommentit**

Versio 11.01.2010 nro. 1: korvaavat SDS mistä 24.07.2007. Valmiita REACH-muodossa ja ATP 30. Muuttunut nimi " ja "Aspen R". Ei koostumuksen muutokseen tai luokittelua.

Laatinut:

Essenticon AS, Leif Weldingsvei 10, N-3208 Sandefjord, Norway. Puh: +47 33 42 34 50 Fax: +47 33 42 34 59 www.essenticon.com

Tämän tuoteselosteen tiedot vastaavat tämänhetkisiä tietoja ja kokemuksia, mutta tietojen kattavuutta ei voida taata. Tietojen riittävyyden varmistaminen suunnitellussa käyttötarkoituksessa on siksi tarkoituksenmukaista käyttäjän näkökulmasta.

Antamispäivä

24.07.2007

Julkaisupäivä

11.01.2010

Tarkistusno.

1

Versionro./korvatun ktt:n pvm:

24.07.2007

Ktt:n status:

30 ATP.

Allekirjoitus:

R. E. Lunde